

MERJA JALO

wsoy

Paholaisratsu

MERJA JALO

Paholaisratsu

Werner Söderström Osakeyhtiö
Helsinki

© Merja Jalo ja WSOY 2013

ISBN 978-951-0-39302-4

Painettu EU:ssa

Sisällys:

<i>Vihan tunteita</i>	7
<i>Päkä ylpeilee</i>	20
<i>Salaperäinen mies</i>	26
<i>Täyttä laukkaa</i>	32
<i>Kilparatsastus</i>	41
<i>Kolari</i>	49
<i>Kipeää touhua</i>	55
<i>Epäonnen ratsu</i>	62
<i>Jarkko ja Blackey</i>	69
<i>Viimeiset harjoitukset</i>	75
<i>Penan raskas päätös</i>	82
<i>Toiveiden yö</i>	88
<i>Kisapäivä</i>	95
<i>Kätetty uhkaus</i>	102
<i>Yllätysten kisa</i>	108
<i>Titaanien taistelu</i>	113
<i>Paholaisratsu</i>	125
<i>Suurin ja kaunein</i>	135
<i>Raju myrsky</i>	142

Vihan tunteita

Hevosen hirnahdus kuului valjashuoneeseen, jonne kauppaneuvos Kiisken Päivi-tytär oli ripustamassa puhdistamaansa satulaa. Aurinko paistoi sisälle ikkunasta ja leikki kuluneilla satuloilla. Ne oli lainattu Korkeamäestä, kun Nummelan ponitalli paloi. Varusteiden tila masensi Päkää, mutta Nummelan rajussa tallipalossa oli menetetty kaikki irtain, ja nyt oli vain tyydyttävä siihen mitä oli saatavilla. Ponitalli piti majaa rapistuneessa Linnanvuoressa, jossa oli onneksi sentään kelvollinen talli.

Repe oli jälleen ratsastamassa Kafkalla. Nykyisin poika ei muuta tehnytkään. Ja jos hän ei ollut ratsastamassa, hän hoiti ratsuaan. Se oli poikkeuksellista, sillä ympärillä hyöri aina jouk-

ko innokkaita tyttöjä, jotka olisivat tehneet mitä tahansa päästäkseen hoitamaan hevosia.

Päkä rypisti kulmiaan. Tuntui siltä kuin poika olisi kadottanut mielenkiintonsa tyttöihin. Repe oli aina jaksanut naurattaa heitä, mutta viime aikoina hän oli ollut useimmiten synkkä ja ajatuksiinsa vajonnut. Ehkä se johtui tallipalon tuomasta murheesta. Kaikkihan he kaipasivat takaisin Nummelaan.

Ikkunasta näkyi kentälle, jossa vilahti mustalla hevosella ratsastava Repe.

– Repeäkö vakoilet?

Ääni tuli ovelta ja kuului Sirulle. Hän riiputti kädessään Dellan punaista riimua.

– Repe on muuttunut ihan oudoksi. Se on aina omissa oloissaan, Päkä sanoi.

Siru hymyili.

– Tarkoitatko, että se ei enää jahtaa meitä?

Päkä vaikutti huolestuneelta.

– Sitä juuri. Eikä Repe pidä enää edes tunteja meille. Onkohan se suuttunut meille jostain?

– Minusta se välttelee Penaa.

Asiassa oli tosiaankin jotain kummallista.

Siru asetti riimun naulakkoon roikkumaan ja kurkkasi ulos samasta ikkunasta, josta Päkä katseli Repen ratsastusta.

– Nykyisin Repe ei muuta ajattele kuin Kafkaa. Se on ruvennut jopa itse hoitamaan hevosta, kuten oikealle hevosenomistajalle sopii, Päkä tuhahti.

– Ehkä Repe tähtää piiritason kisoihin, Siru vastasi.

– Piiritason? En usko! Kohta pidetään Korkeamäen kutsukilpailu! Kyllä minä tiedän, että sinne Repe haluaa.

– Mutta meitähän edustaa Blackey.

Penalle testamentattu ori tulisi pärjäämään Jarkko Ikävalkon ratsuttamana Korkeamäen kisoissa. Jarkko oli ollut ikänsä hevosen hoitajavalmentaja ja tunsikin hevosen kuin omat taskunsa. Niin, ja kyllä Blackey oli sentään eri tason hevonen kuin Kafka! Päkä mietti.

Korkeamäelle tulisivat Euroopan huippuratsut, Postonska Jama Sloveniasta ja osaava lipizzaori Briljant, jolla oli mahtava ansioluettelo. Suosikin paineita kanto Luana Bee, mutta sekin joutuisi näissä kisoissa koville. Eikä sopinut yhtään vähätellä Dundee Hilliäkään. Thomas Coreenin ratsu voisi yltää jopa voittoon asti, ellei mukana olisi ollut Nummelan Blackey.

– Kaikki puhuvat nykyisin niistä kilpailuista, Siru sanoi.

– Voi kun kisat olisi pidetty Nummelassa! Päkä huudahti. – Ajattele, miten hienoa se olisi ollut! Oltaisiin tavattu upeita hevosia ja nähty kuuluisia ratsastajia, kuten Luigi Provenzano.

Italialainen komistus kiinnosti Päkää.

– Eihän meillä voisi edes kisata, kun talli paloi, Siru sanoi. – Ja kuka Linnavuorelle haluaisi tulla? Paikkahan lahoaa päällemme!

Se oli totta! Linnavuoren kartano oli päässyt pahasti rappiolle ja näytti lähinnä kummituskartanolta.

– Joo. Ja sitten täällä on vielä Penan hirviötädit! Päkä muistutti.

Märta, Agnes ja Zaida olivat rantautuneet pysyvästi Linnavuorelle. Se ihmetytti tyttöjä. Mikä kumma tällaisessa kartanossa tätejä niin kiinnosti? Hehän inhosivat hevosia, jotka heidän mukaansa haisivat ja toivat vain karpäsiä. Mokat hienohelmat! Hevoset olivat parasta, mitä tytöt tiesivät.

– Mitä kuningattaria!

Kaikki olisi ollut kärsimystä, elleivät tädit olisi päättäneet lähteä vähäksi aikaa Finnholmin kartanolle. Nyt nummelalaiset saisivat valmistautua rauhassa kilpailuihin.

– Minua kyllä harmittaa ne tulevat kisat.

Anneli ja Tapa ovat kehuskelleet kaikille, miten heillä pidetään päätösjuhlat voittaneille ja hevosten omistajille. Meitä ei sinne kuulemma kutsuta.

– Ihan totta?

Eläinlääkäri Tapani Saari omisti Korkeamäen tallin ja kilpailut olivat hänen järjestämänsä. Illalla tanssittaisiin ja skoolattaisiin maljoja voittajan kunniaksi. Päkä olisi niin mielellään pyörähdellyt itsekin lattialla Luigi Provenzanon tai Thomas Coreenin kanssa.

– Olisi ollut reilua kutsua meidätkin mukaan juhlimaan ja iloitsemaan voittajasta!

– Niin olisi.

Siru kääntyi mennäkseen, mutta muisti sitten tallissa seisovat hevoset.

– Ai niin, Max ja Muffe piti kuskata pihalle. Pena on tehnyt niille tarhan puutarhaan, missä riittää ruohoa. Tuletko auttamaan?

– Heti!

– Ota sinä Max.

Hevosten päät kurkkivat karsinan oven yli ja Max kuopi lattiaa.

– Tullaan, tullaan...

Päkä laittoi riimun norjanvuonohevosen päähän ja kiirehti edelle. Suloinen pystyharja, jossa kulki tumma raita, heilahteli puolelta toiselle.

Raudoitetut kaviot kopisivat sementtilattiaa vasten. Max ja Muffe olivatkin varmimmat niittokoneet, kun olivat sellaisia syömäreitä.

Max kiskoi Päkää perässään.

– Olepas riehumatta! Pena on tuolla.

Hän joutui nykäisemään riimunvarresta, jotta touhotus loppuisi.

Pena kääntyi katsomaan kuullessaan kavioiden kopinaa selkensä takaa. Hän oli hikoillut aidan kimpussa pari tuntia.

– Kas Päivi...

– Tännekös ahmatit laitetaan?

– Tanne.

– Max tekee selvää jälkeä puutarhasta tuossa tuokiossa. Huomenna emme saa satulavyötä kiinni, kun se lihoo.

Pena virnisti.

– Tämä vaihtoehto on parempi kuin se, että joutuisin niittämään alueen. Nytkin on kuuma.

Hän pyyhki hikeä otsaltaan ja viittasi kädellään riippakoivun juurelle.

– Laitoin nuolukiven tuonne puun juurelle, missä vesisaavi on.

Hevoset tykkäsivät nuolla suolaa kuumina päivinä.

Päkä vei ruunan sisälle portista ja käänsi sen

turvan porttia kohti, ennen kuin laski hevosen irti.

– Alahan mennä, Max!

Max pärskähti ja laukkasi sitten puiden katveeseen, siellä se iski salamannopeasti päänsä alas heinikkoon.

– Olipa sillä kiire.

– Talli on tyhjä hevosista, kun Siru tuo ulos vielä Muffen. Jarkon on sitten helpompi valjastaa Blackey treeniä varten.

– Jarkko ei tule tänään, Pena sanoi happamasti.

– Miksei tule?

Pena näytti huolien uuvuttamalta.

– Jarkon äiti sai sydänkohtauksen.

– Sepä ikävää.

– Ja vielä kilpailun alla. Ymmärsin, että tilanne on vakava.

– Viipyykö Jarkko kauankin äitinsä luona?

– En osaa yhtään sanoa, Pena sanoi.

Päkä näytti yllättyneeltä.

– Kuka sitten treenaa oriitta, jos ei Jarkko? hän kysyi.

Pena käänsi harmaat silmänsä tyttöön.

– Tahtoisitko sinä ratsastaa sillä maastossa ja hoitaa hevosta sen aikaa, kunnes Jarkko palaa takaisin? Kikka ei ole tallilla ja Repellä on muuta tekemistä.

Päkä ei ollut uskoa korviaan. Halusiko Pena, että hän ratsastaisi miljoonaoriilla? Lempo vieköön! Tämä oli onnenpäivä!

– Ai tahdonko? Tietysti tahdon. Heti!

Päkä oli valmis ratsaille silmänräpäyksessä.

– Itse en millään ehdi, Pena jatkoi. – Olen luvannut mennä Korkeamäkeen tutustumaan rataan. Tapani haluaa minut kisojen lähettäjäksi.

– Ole ihan huoleti, Päkä huudahti innoissaan.

– Ratsastan sillä heti. Hevonen on varmoissa käsissä.

Päkä käännähti juoksemaan tallia kohti.

– Ole sitten varovainen sen kanssa! Pena huusi tytön perään.

Hän ei halunnut onnettomuuksia ja katkenneita jalkoja.

– Olen, olen...

Päkä hyppi ruohotupsujen yli. Voi veljet! Tätä ei Siru usko, hän mietti. Hänet valtuutettiin Blackeyn hoitajaksi. Uutinen piti kertoa heti Sirulle. Tämä halkeaisi kateudesta.

Päkä oli aivan oikeassa. Sirun silmät kääntyivät lautasen kokoisiksi.

– Miksen minä koskaan saa ratsastaa kuuluisuuksilla? On se niin väärin.

Päkä hymyili aurinkoisesti.

– Pena on varmasti tajunnut, miten lahjakas ratsastaja olen. Ei se muuten parasta hevosiaan minulle antaisi. Ihanaa! Suurenmoista! Pitää mennä heti satuloimaan Blackey. Ei sitä karsinassa voi seisottaa.

Siru maleksi ovelle katsomaan, miten Päkä harjasi oriin ja satuloi sen ripeästi. Haikeana hän jäi seisomaan tallin pihalle, kun Päkä ratsasti suuren mustan oriin satulassa puiden katveeseen.

– Sinne meni.

Siru potkaisu harmistuneena kiveä, joka vierii ruohikkoon.

– Olisi tässä muitakin halukkaita ratsastajia ollut kuin Päkä...

Siru lähti maleksimaan kentän suuntaan ja jäi katsomaan, miten Kafka laukkasi Repen ohjauksessa pitkää sivustaa. Ruunan karva kiilsi auringossa. Jokainen askel nostatti hiekkapilven.

Repe hiljensi huomattaessaan Sirun.

– Mikä nyt on?

Tyttö näytti murheelliselta.

Siru pyyhkäisi silmäkulmaansa. Harmitti kamalasti.

– Pena antoi Blackeyn Päkälle ratsastettavaksi, kun Jarkko ei pääse. Sen äiti on saanut sydänkohauksen!

– MITÄ? Repe karjaisi niin kovaa, että Siru pelästyi.

Hän alkoi tähytä metsätien suuntaan, jonne Päkä oli juuri kadonnut.

– Niin, eikä Pena ehdi touhuta hevosten kanssa. Se lähti Korkeamäkeen. Tapani teki hänestä lähettäjän syksyn kisaan.

Siru purki kaiken sydämeltään ja näytti onnettomalta.

Repeä säälitti.

– Vai niin... Pena rupeaa jo suosimaan muitakin...

Asia harmitti poikaa. Oliko Pena kadottanut kokonaan arviointikykynsä? Ilmeisesti oli, kun antoi ratsun Päkälle. Mitä jos Päkä katkaisisi hevoselta jalan? Tytöllä ei ollut tarpeeksi kokemusta kilpahevosen valmentamisesta. Mutta hänellä olisi ollut.

Repe tuijotti kiukkua pihisten tielle. Olisi Pena voinut tulla kysymään edes kohteliaisuuden vuoksi, haluaisiko Repe ratsastaa oriilla, mutta ei! Repeä harmitti, että Pena oli jälleen ohittanut hänet.

– Älä sure! Pena saa vielä maksaa tämän.

Repe käänsi vihaisena hevosensa ja laukkausi esteiden väliin. Hän jätti sanomatta, että vielä

tulee hänen vuoronsa. Silloin Repe olisi ykkönen. Hän hämmentäisi kaikki taidoillaan. Varsinkin Penan. Ja hänestä tuntui että siihen ei menisi enää pitkään.

Kiihtyneenä hän ajoi ruunan kovempaan menoon kuin oli aikonut.

– Lisää vauhtia, Kafka!

Hevosen mustat korvat taipuivat pitkin niskaa. Se kiisi kentän halki kasvavassa vauhdissa, kun poika käänsi ratsunsa pystyestettä kohti.

– Yli tai ei koskaan!

Kaviot rummuttivat maata.

– Repe! Mitä sinä teet? Siru huusi tajuttuaan, että Repe ajoi Kafkan 160 sentin pystyesteelle, ja missä vauhdissa! Tuollaisessa vauhdissa kävisi hullusti. Hevonen kieltäytyisi tai esteet kolisisivat.

Täyttää laukkaa nelistävä hevonen saapui esteelle. Se ei kieltäytynyt, kuten Siru oli luullut, vaan kohosi ilmaan kuin suuri musta lintu.

Maa vilisi pojan silmissä. Sitten he olivat yli. Hyvänen aika! Kafka oli hypännyt esteen. Repe tunsu, miten hänen sydämensä hakkasi hulluna.

– Hyvä Kafka!

Repe taputti hevosta innoissaan kaulalle. Kafka omisi sittenkin piileviä kykyjä, kuten Kikka sanoi. Repe oli saanut uskonsa takaisin hevoseensa.

Hänen täytyi saada hevosen luontaiset lahdjat esille. Mieli täyttyi ilosta. Oli pakko taputtaa kostunutta kaulaa uudelleen.

– Nyt saat levätä...

Viimeinen hyppy oli suurenmoinen. Kafka tuli pois kentältä kaulaansa venyttäen. Sen sieraimet puhalsivat suurina ja silmien ympärillä näkyi hikipisaroita.

Portilla Siru hyppi innoissaan.

– Vau! Se ei kieltäytynyt. On se aikamoinen...

Repe laskeutui satulasta ja hellitti satulavyötä.

– Hevonen oli tänään hyvä! Parempi kuin koskaan.

Hän lähti viemään Kafkaa tallia kohti. Siru seurasi häntä.

– Sitten ei sanaakaan kenellekään tästä hypystä, poika varoitti.

– Mutta täytyyhän toisten saada tietää, miten hyvä hevonen Kafka on...

Siru olisi halunnut kertoa kaikille asiasta. Varsinkin nirppanokkaiselle Päkälle, joka kuvitteli Blackeyn olevan maailman napa.

– Ei sanaakaan, Repe sanoi.

– Ei sitten.

Vaikka Siru ei ymmärtänyt miksi? Kafkahan oli todellinen taituri.

He tulivat tallille ja Repen oli vaikea kätkeä intoaan. Kunpa Kikka olisi nähnyt Kafkan viimeisen hypyn, hän mietti. Olisi Kikka hämmästynyt. Mutta hypyn aika tulisi vielä. Silloin Kikka hullaantuisi näkemästään.

Päkä ylpeilee

Hevosen askeleet olivat pehmeät polulla, jota pitkin Päkä ratsasti. Hän nautti tuulen huminasta korkeiden puiden latvoissa. Metsä oli täynnä syksyn kirjavia lehtiä, jotka putosivat maahan värikääksi matoksi.

Satula narisi hevosen kulkiessa lehtien yli. Tämä oli Päkän onnenpäivä! Että sattuiкин sopivasti, kun Pena antoi hevosen hänen ratsastettavakseen. Ajatella jos hän pääsisi osallistumaan hevosella tuleviin kisoihinkin! Mitä enemmän Päkä ajatteli, sitä villimmäksi hänen mielikuvituksensa yltyi. Hän pystyisi taatusti Blackeyn kanssa voittamaan muut. Kansa huutaisi suoraa huutoa, kun hän karauttaisi mustalla oriilla kentän poikki. Päkä pystyi vaivatta näkemään

itsensä juhlittuna voittajana. Ratsastaminen toisi vihdoin hänelle kauan kaivattua mainetta ja kunniaa. Ja mitä sanoisi suku? Kaikkihan tiesivät, että Päkä tuli hevosmiessuvusta. Kotikartanossa, Larsvikissa, oli aina ollut hevosia. Perinteet velvoittivat!

– Otetaanpas taas ravia!

Ratsu siirtyi juoksuun. Sen harja heilahteli juoksun tahdissa. Tämän hevosen vertaista ei Nummelassa ollut ennen ollut. Harvoin kohdalle osui tällaisia onnenpotkuja! Päkä unelmoi joka hetki, miten kaikki saapuisivat katsomaan häntä.

Polku kiemurteli sananjalkoja täynnä olevaan notkelmaan. Kosteudesta päätellen jossakin virtasi soliseva puro.

– Kuulehan Blackey! Mitä sanoisit, jos laukkaisimme?

Tuntiessaan tytön kantapäät kyljissään ori syöksähti neliin. Voimakkaat jalat lennättivät selässä istuvaa tyttöä ylös harjanteelle, josta pääsi laskeutumaan alhaalla lepäävän pellon reunalle.

– Ihanaa!

Tuuli löi vedet Päkän silmistä.

Yhä nopeammin kulki musta ori. Sen sieraimet haukkasivat ahneesti happea. Musta häntä ja harja hulmusivat kuin voitonliput, kun eläin len-

nähti pellon halki kuin tuulenhienki.

– Soo...

Tyttö veti ohjista ja sai hevosen hiljentämään.

– Olipa se menoa.

Hän taputti ratsun kaulaa samalla kun ajatteli, että saattoi ratsastaa voittajahevosella.

– Kyllä tyttöjä nyt harmittaa.

Tallille olivat saapuneet kaikki hevoshoitajatyttöt, kun Päkä palasi ratsastamasta. Kati Rinne näkyi siivoavan tallikäytävää parhaimman ystävättärensä Sirun kanssa. Ilmeistä päätellen Siru oli kertonut Päkän onnesta saada ratsastaa Blackeyllä. Tytöt jäivät tuijottamaan häntä, kun Päkä ilmestyi pihalle ja viivytteli tarkoituksellisesti ratsailta laskeutumista.

– Millainen se oli? Kati halusi tietää.

Päkän kasvot menivät leveään hymyyn. Sitten hän laskeutui satulasta ja veti ohjat hevosen päälle yli.

– En ole koskaan ratsastanut näin hyvällä hevosella, hän sanoi. – Blackey on mahtava!

Kati rypisti otsaansa.

– Oliko se muka parempi kuin Hiful?

Päkä oli kerran omistanut mustavalkokirjavan hevosen, josta hän oli pitänyt kamalasti. Hiful oli taitava ratsu ja Päkä oli hevosesta ylpeä, mutta

Kikan yllyttämänä Repe alkaa tosissaan treenata Kafkaa tärkeään GP-kilpailuun.

Kun osallistujalista viimein ilmestyy, poika tunnistaa heti kilpakumppanien joukosta nimen, jota hän vihaa eniten maailmassa. Luana Bee!
Se on voitettava hinnalla millä hyvänsä kostoksi Repen kauan sitten kärsimistä vääryyksistä. Pelissä on kaikkien aikojen kovimmat panokset.

Nummelan ponitalli –sarja kouruttaa vuosi toisensa jälkeen, ja hurmuripoika Repe kuuluu lukijoiden ehdottomiin suosikkeihin.
Pääseekö Repe viimein näyttämään kyntensä isoilla kilpakentillä?

